

"Todos los seres humanos nacen libres e iguales en dignidad y derechos (...)" Art. 1 de la Declaración Universal de los DD HH
"Tots els éssers humans naixen lliures i iguals en dignitat i drets (...)" Art. 1 de la Declaració Universal dels DD HH

Queixa	2203345	
Matèria	Serveis públics i medi ambient	
Assumpte	Falta de resposta a sol·licitud de realització d'estudi acústic.	
Actuació	Resolució de consideracions a l'Administració	

RESOLUCIÓ DE CONSIDERACIONS A L'ADMINISTRACIÓ

1. Antecedents

- 1.1. El 24/10/2022, la persona promotora de l'expedient va interposar una queixa en la qual manifestava la seua reclamació per les molèsties que patia a causa de sorolls i vibracions com a conseqüència de la instal·lació, al costat de la façana del seu habitatge, de discos mòbils, com també per les actuacions d'orquestrats i altres actes que es realitzen a la plaça que se situa enfront d'aquesta. La interessada exposava que és habitual que, quan es realitzen aquests actes, es col·loquen a la façana del seu habitatge els altaveus o altres elements sonors, que provoquen les vibracions i els sorolls esmentats.

La interessada també relatava que havia denunciat aquests fets a l'Ajuntament de Serra i havia sol·licitat que es realitzaren les actuacions d'inspecció que resultaren necessàries per a determinar la realitat de les molèsties que patia (essencialment, mesuraments del nivell de recepció de sorolls en el seu habitatge) i que s'adoptaren les mesures correctores que correspongueren davant els resultats que s'obtingueren.

En aquest sentit, la interessada va aportar una còpia de l'escrit presentat en data 21/07/2022 (número de registre 2022-E-RC 2631) davant l'Ajuntament de Serra, en què sol·licitava la realització d'un estudi acústic.

La promotora de l'expedient va indicar que, malgrat el temps transcorregut, no havia obtingut ni una resposta a aquest escrit ni una solució al problema mediambiental que estava patint i denunciant.

Finalment, hem de destacar que la interessada afegia que, en la seua unitat familiar, residia una persona menor d'edat (dos mesos), que es veia afectada per aquest problema.

- 1.2. El 28/10/2022, admesa la queixa a tràmit, es va requerir a l'Ajuntament de Serra que remetera al Síndic de Greuges un informe, per a l'emissió del qual se li va concedir el termini d'un mes, sobre «la resposta donada a la interessada; en cas que aquesta no s'haja produït encara, li demanem que ens ofereixca informació sobre les causes que han impedit complir amb l'obligació de contestar l'escrit presentat i les mesures adoptades per a remoure aquests obstacles, amb indicació expressa de la previsió temporal existent per a emetre la resposta».

Així mateix, sol·licitarem informació sobre «les mesures adoptades per a contrastar les molèsties denunciades per la interessada i, en cas de confirmar-se, sobre les mesures implementades per a pal·liar els sorolls i les vibracions que s'estan produint».

- 1.3. Transcorregut el termini d'un mes, no s'ha rebut l'informe requerit a l'Ajuntament de Serra, ni consta que aquest haja sol·licitat l'ampliació del termini per a emetre'l, per la qual cosa aquesta institució no ha pogut contrastar els fets denunciats per l'autora de la queixa, de manera que resulta forçós partir de la veracitat d'aquests i de la passivitat municipal a l'hora de donar una resposta expressa a l'escrit presentat per la interessada 21/07/2022 i adoptar les mesures necessàries per a investigar els fets denunciats i per a, en cas de quedar constatats, reaccionar davant dels incompliments que s'estigueren produint.

2. Consideracions

2.1. Drets i llibertats públiques relacionades amb la present queixa

El present expedient es va iniciar per la possibilitat que s'haguera afectat el dret de la persona interessada a obtenir dins del termini legalment establert una resposta expressa i motivada respecte dels escrits que es presenten davant les administracions públiques, en el marc del dret a una bona administració, com també els drets al gaudi d'un habitatge digne i un medi ambient adequat (articles 8, 9, 16 i 17 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana).

Com s'ha assenyalat amb anterioritat, cap informació ha aportat l'Ajuntament de Serra sobre l'objecte de la reclamació de la persona interessada, per la qual cosa hem de partir de la veracitat de les al·legacions formulades per aquella quan assenyala que no ha obtingut una resposta al seu escrit de 21/07/2022, malgrat el temps transcorregut des de llavors.

Respecte d'aquesta falta de resposta als escrits presentats per la persona interessada, cal tenir en compte que l'article 21 (Obligació de resoldre) de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, de procediment administratiu comú de les administracions públiques és clar quan assenyala que «l'Administració està obligada a dictar resolució expressa i a notificar-la en tots els procediments qualsevol que siga la seua forma d'iniciació».

Així mateix, aquesta previsió ha de ser posada en connexió amb el que s'estableix en l'article 29 de la citada norma procedimental, quan assenyala que «els termes i terminis establits en aquesta o altres lleis obliguen les autoritats i el personal al servei de les administracions públiques competents per a la tramitació dels assumptes, com també els interessats en aquests».

D'altra banda, hem de tenir present que l'article 9.2 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana reconeix que «tots els ciutadans tenen dret que les administracions públiques de la Generalitat tracten els seus assumptes de manera equitativa i imparcial i en un termini raonable».

En relació amb aquesta qüestió, cal tenir en compte que l'article 8 del nostre Estatut d'Autonomia (norma institucional bàsica de la nostra comunitat autònoma) assenyala que «els valencians i valencianes, en la seua condició de ciutadans espanyols i europeus, són titulars dels drets, deures i llibertats reconeguts en la Constitució Espanyola i en l'ordenament de la Unió Europea (...)», i indica que «els poders públics valencians estan vinculats per aquests drets i llibertats i han de vetllar per la seua protecció i respecte, com també pel compliment dels deures».

Al seu torn, l'article 41 de la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea (Dret a la bona administració) estableix que «tota persona té dret que les institucions, òrgans i organismes de la Unió tracten els seus assumptes imparcialment i equitativament i dins d'un termini raonable».

La vigència de les disposicions analitzades considerem que imposa a les administracions **un plus d'exigència** a l'hora d'abordar l'anàlisi dels escrits que els dirigeixen els ciutadans i donar-los resposta, en el marc del **dret a una bona administració**.

Tal com ha exposat el Tribunal Suprem en la seua Sentència 1667/2020, de 3 de desembre, «el principi a la bona administració (...), gràcies a allò que s'estableix en l'article 41 de la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea, ha adquirit el rang de dret fonamental en l'àmbit de la Unió, i ha sigut qualificat per algun sector doctrinal com un dels drets fonamentals de nova generació (...)».

Aquest dret a una bona administració es conforma així com un **dret bàsic i essencial** de la ciutadania valenciana, que s'integra, com a mínim, pels drets de la persona al fet que les administracions públiques atenguen en un termini raonable les peticions que aquesta els formule, i que li donen una resposta expressa i motivada a aquestes, de manera que el ciutadà puga conèixer en tot moment quina és la posició de l'administració concernida respecte del seu problema, per a, en cas de discrepància, poder exercir les accions de defensa dels seus drets que considere més adequades.

El que no és possible en cap cas és que, davant una petició formulada per la persona interessada conformement als requisits exigits legalment, l'Administració no oferisca una resolució o emeta una resolució mancada de la justificació adequada que permeta al sol·licitant entendre els motius pels quals l'Administració ha adoptat la resolució esmentada.

Arribats a aquest punt, aquesta institució no pot sinó recordar, una vegada més, que el principi d'eficàcia (art. 103.1 de la Constitució Espanyola) exigeix de les administracions públiques que es complisquen raonablement les expectatives que la societat legítimament els demana, i entre aquestes i bastant rellevant es troba el deure de l'Administració de resoldre expressament les peticions i reclamacions que li presenten els particulars, ja que el coneixement total per l'administrat de la fonamentació de les resolucions administratives constitueix un pressupòsit inexcusable per a una adequada defensa dels seus drets i interessos legítims.

En aquest sentit, el Tribunal Constitucional té dit, des d'antic, en la seua Sentència núm. 71, de data 26 de març de 2001, que «és evident, com hem declarat en reiterades ocasions (per totes, SSTC 6/1986, de 21 de gener, FF. 3; 204/1987, de 21 de desembre, F. 4; 180/1991, de 23 de setembre, F. 1; i 86/1998, de 21 d'abril, FF. 5 i 6), que l'Administració no pot veure's beneficiada per l'incompliment de la seua obligació de resoldre expressament dins de termini les sol·licituds i els recursos dels ciutadans, un deure que entronca amb la clàusula de l'estat de dret (art. 1.1 CE), com també amb els valors que proclamen els arts. 24.1, 103.1 i 106.1 CE».

D'altra banda, i referent a les molèsties que pateix la interessada, estableix l'article 12 de Llei 7/2002, de 3 de desembre, de protecció contra la contaminació acústica que «cap activitat o instal·lació ha de transmetre a l'ambient exterior nivells sonors de recepció superiors als indicats en la taula 1 de l'annex II segons l'ús dominant de la zona».

Per part seua, l'article 54 (Actuació inspectora) de la norma analitzada estableix que la facultat inspectora de les activitats subjectes a aquesta llei correspon als ajuntaments i als diversos òrgans de l'Administració autonòmica competents per raó de la matèria.

Arribats a aquest punt, convé recordar que les molèsties acústiques, com ja ha tingut oportunitat d'afirmar el Tribunal Constitucional, en les seues sentències de 23 de febrer de 2004 i 24 de maig de 2001, generen perniciosos conseqüències per a la salut de les persones i afecten greument la seua qualitat de vida:

En efecte, el soroll pot arribar a representar un factor psicopatogen destacat en el si de la nostra societat i una font permanent de pertorbació de la qualitat de vida dels ciutadans. Així ho acrediten, en particular, les directrius marcades per l'Organització Mundial de la Salut sobre el soroll ambiental, el valor del qual com a referència científica no cal ressaltar. En aquestes es posen de manifest les conseqüències que l'exposició prolongada a un nivell elevat de sorolls té sobre la salut de les persones (v. gr., deficiències auditives, aparicions de dificultats de comprensió oral, pertorbació del somni, neurosi, hipertensió i isquèmia), com també sobre la seua conducta social (en particular, reducció dels comportaments solidaris i increment de les tendències agressives).

Des de la perspectiva dels drets fonamentals implicats, hem d'emprendre la nostra anàlisi recordant la possible afecció al dret a la integritat física i moral. Referent a això, haurem de convenir que, quan l'exposició continuada a uns nivells intensos de soroll pose en greu perill la salut de les persones, aquesta situació podrà implicar una vulneració del dret a la integritat física i moral (art. 15 CE). En efecte, si bé és cert que no tot supòsit de risc o dany per a la salut implica una vulneració de l'art. 15 CE, tanmateix, quan els nivells de saturació acústica que haja de suportar una persona, a conseqüència d'una acció o omissió dels poders públics, ultrapassen el llindar a partir del qual es pose en perill greu i immediat la salut, podrà quedar afectat el dret garantit en l'art. 15 CE.

Així les coses, no ens cansem de repetir que els tribunals de justícia han declarat reiteradament que els sorolls incideixen perniciosament sobre el dret fonamental a la inviolabilitat del domicili (art. 18.1 de la Constitució) i els drets constitucionals a la protecció de la salut (art. 43), a un medi ambient adequat (art. 45) i a un habitatge digne (art. 47), per la qual cosa, resulta totalment ineludible la seua ferma protecció per part dels poders públics (per totes, sentències del Tribunal Constitucional de 24 de maig de 2001 i 23 de febrer de 2004, i sentències del Tribunal Suprem de 23 de febrer de 2001, 26 d'abril de 2003, 19 d'octubre de 2006, 12 de novembre de 2007, 13 d'octubre de 2008, 5 de març de 2012, 17 de desembre de 2014, 13 de juny de 2017 i 31/10/2019).

2.2. Conducta de l'Administració

L'article 39.1.a) de la Llei 2/2021, de 26 de març, del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana, estableix el següent:

“Es considerarà que existeix falta de col·laboració amb el Síndic de Greuges quan, en els terminis establits per a això, es produïsquen els fets següents:

a) No es facilite la informació o la documentació sol·licitada (...).”

L'Ajuntament de Serra encara no ha remés a aquesta institució l'informe requerit amb data 28/10/2022, de manera que s'ha incomplert el termini legal màxim d'un mes (article 31.2 de la citada Llei 2/2021).

Si l'Ajuntament de Serra es nega a col·laborar amb el Síndic de Greuges, es farà constar en les resolucions que posen fi al procediment i en els informes anuals, especials i extraordinaris que emeta el Síndic de Greuges davant les Corts Valencianes, i en aquest cas s'indicarà també la identitat de les persones responsables.

La persistència en les actituds obstaculitzadores que derive en un comportament hostil o sistemàticament entorpidor de les investigacions dutes a terme pel Síndic de Greuges donarà lloc a un informe especial de caràcter monogràfic, en el qual s'identificaran les autoritats i el personal que siguen responsables d'allò succeït.

3. RESOLUCIÓ

Davant del que hem exposat i conformement al que estableix l'article 33 de la Llei 2/2021, de 26 de març, del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana, formulem les següents recomanacions i recordatoris de deures legals:

Primer. RECORDEM a l'Ajuntament de Serra EL DEURE LEGAL de contestar en el termini legalment establert, expressament i motivadament, els escrits que els interessats presenten davant aqueixa administració pública, d'acord amb allò previst en l'article 21 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, de procediment administratiu comú de les administracions públiques i la legislació concordant i en el marc del dret a una bona administració.

Segon. RECOMANEM a l'Ajuntament de Serra que, si no ho ha fet ja, done una resposta expressa i motivada a l'escrit presentat per la interessada en data 21/07/2022, i aborde i resolga totes i cadascuna de les qüestions plantejades en aquest i li notifique la resolució que s'adopte, amb indicació dels recursos que li cal exercir en cas de discrepància amb el seu contingut.

Tercer. RECOMANEM a l'Ajuntament de Serra que, en el marc de les competències inspectores que li corresponen, adopte amb rapidesa i determinació totes les mesures que siguen necessàries per a determinar la realitat de les molèsties denunciades per la interessada a causa de la contaminació acústica i vibracions que pateix.

Quart. En el cas de constatar-se la realitat d'aquestes molèsties, **RECOMANEM a l'Ajuntament de Serra** que, en el marc de les seues competències, l'Administració local esmentada adopte les mesures que siguen necessàries per a erradicar-les i aconseguir el ple respecte dels drets de la promotora de la queixa i dels altres veïns afectats.

Cinquè. RECORDEM a l'Ajuntament de Serra EL DEURE LEGAL de col·laborar amb el Síndic de Greuges, facilitar la informació sol·licitada i contestar a les recomanacions, els suggeriments o recordatoris de deures legals efectuats.

Sisé. L'Ajuntament de Serra està obligat a respondre per escrit en un termini no superior a un mes des de la recepció del present acte. La seua resposta haurà de manifestar, de manera inequívoca, el seu posicionament respecte de les recomanacions o suggeriments continguts en la present resolució. Així:

- Si manifesta la seua acceptació, haurà de fer constar les mesures adoptades per al seu compliment. Si el termini per a complir-les resultara superior, la resposta haurà de justificar aquesta circumstància i incloure el termini concret compromés per a això.

- La no acceptació haurà de ser motivada

Seté. S'acorda notificar la present resolució a l'Ajuntament de Serra i a la persona interessada.

Huité. S'acorda publicar aquesta resolució en la pàgina web del Síndic de Greuges.

Ángel Luna González
Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana